

พระพิพิธภักดี

พระพิพิธภักดี มีนามเดิมว่า ตนกุมกดา อับดุลบุตร เป็นบุตรคนโตของพระยาพิพิธเสนามาตย์ (นิโสะ) มีน้อง ๕ คน คือ ตนกูไชนับ ตนกูปือเซาะ ตนกูปราเฮม (นายบรรเทิง อับดุลบุตร) ตนกูมะหะหมัด (นายพยงค์ อับดุลบุตร) และตนกูเยาะ เคยได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล ต่อมาได้ลาออกจากตำแหน่งเพื่อลงสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี ซึ่งพระพิพิธภักดี (ตนกุมกดา อับดุลบุตร) ก็ได้รับเลือกตั้งถึง ๔ สมัยติดต่อกัน ภายหลังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา ๑ สมัยด้วย ช่วงหลังสุขภาพไม่ดีป่วยเป็นอัมพาต พระพิพิธภักดีฯ จึงให้นายบรรเทิง อับดุลบุตร (ตนกูปราเฮม) น้องคนที่ ๓ ลงสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทน ซึ่งผลปรากฏว่า นายบรรเทิง อับดุลบุตร น้องชายได้รับเลือกตามคาดหมาย และได้รับเลือกต่อมาอีกหลายสมัย

พระพิพิธภักดี (ตนกุมกดา อับดุลบุตร) มีบุตรธิดา ๖ คน จากภรรยา ๓ คน บุตรคนโตชื่อ ตนกูอิสมาแอ เกิดจากตนกูเยาะ บุตรคนที่สองชื่อ ตนกูอับดุลฮามิด (นายมานพ พิพิธภักดี) เกิดจากตนกูซง ส่วนบุตรคนที่ ๓ - ๖ เกิดจากนางสวาสดี สตรีชาวกรุงเทพฯ ชื่อ ตนกุนูรดิน (นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี) ตนกูรอชีดะห์ (นางวัลภา สมุทรโคจร) ตนกูซาบีดะห์ (คุณหญิงจุจจิรา เต็นอุดม) ตนกูอาชีชะห์ (นางวัฒนาวิไล อับดุลบุตร)

พระพิพิธภักดี อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัยของจังหวัดปัตตานี ได้ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๒

เชื้อสายของพระพิพิธภักดีที่สืบทอดด้านการเมือง คือ เมื่อลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วมักจะได้รับเลือกเสมอก็คือ นายบรรเทิง อับดุลบุตร (ตนกูปราเฮม) บุตรคนที่ ๔ ของพระยาพิพิธเสนามาตย์ เป็นน้องคนที่ ๓ ของพระพิพิธภักดี (ตนกุมกดา อับดุลบุตร) และหลานของพระยาพิพิธภักดี คือ นายทวีศักดิ์ อับดุลบุตร บุตรคนที่ ๒ ของนายบรรเทิง อับดุลบุตร (ตนกูโยชะ) ก็ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อจากบิดา และเมื่อนายวัยโรจน์ พิพิธภักดี (ตนกุนูรดิน) ลาออกจากงานที่ธนาคารกรุงเทพฯ สาขาปัตตานี เพื่อลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็มีโอกาสดำเนินการเลือกตั้งหลายครั้ง ครั้งหลังที่ได้รับเลือกตั้ง คือ สมัยที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานีจนถึงปัจจุบัน

นับว่าตระกูลพิพิธภักดีและตระกูลอับดุลบุตรที่สืบเชื้อสายมาจากเจ้าเมือง
ยะหริ่ง ยังคงมีบทบาททางด้านการเมืองการปกครองของปัตตานีตั้งแต่อดีตถึง
ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมศิลปะการเต้นรอนเงี้ยวที่เป็นที่นิยมในภาคใต้ที่เจริญ
รุ่งเรืองมาจากพระราชสำนักในวังยะหริ่ง สมัยของพระยาพิพิธเสนามัตย์บิดาของ
พระพิพิธภักดี ให้แพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน